

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Ierni 11. — Administrația: Str. Cislădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 19 Februarie st. v.

Mai multe dintre organele de publicitate maghiare se pronunță într'un ton de extremă nervozitate asupra liniei de conduită, pe care și-a ales-o primul și a adoptat-o și al doilea deputat ales de cercul Caransebeșului.

Înțelegem nervozitatea aceasta mai ales, când ea transpiră din coloanele unui organ guvernamental, cum e „Nemzet.”

Ori-și-care guvern constituțional are pretenția de a fi expresiunea sentimentului public al țării și de a conduce afacerile publice ale statului spre mulțumirea tuturor elementelor ce merită să fie luate în considerațiune.

Și actualul guvern al regatului ungar ține dar', ca lumea să creadă, că sunt mulțumiți și Românii, de sigur unul dintre elementele ce merită să fie luate în considerațiune, cu modul, în care el conduce afacerile publice.

Dacă s'au găsit între noi oameni, care au spus fără de sfială, că nu sunt Românii mulțumiți, guvernul a știut să scoată la iveală alții, ca dl Dr. Gáll, ca Metropolitul Miron ori ca dl Moldovan Gergely, care, fie prin discursuri publice, fie prin altfel de manifestațiuni au căutat să slăbească efectul adevărului dat pe față. Și treaba guvernului a fost apoi să profite de asemenea contra-manifestațiuni spre a face ca lumea să rămână în nedumerire. Ear' dacă oamenii sinceri și iubitori de adevăr au stăruit mai departe, guvernul i-a tratat ca pe niste „agitatori”, i-a persecutat, i-a tras chiar în judecată, i-a aruncat cel puțin pentru un timp oare-care în temniță, ca să le treacă și lor, și altora pofta de a mai stăruia asupra unor adevăruri supărătoare pentru stăpânire.

Hei! — multe n'ar fi suferit Românii din țările coroanei ungare, mulți tineri n'ar fi trebuit să-și părăsească țeara, mulți oameni vrednici n'ar fi rămas pe drumuri ori n'ar fi fost loviți în interesele lor, de multe am fost ferțiți noi și de multă amărăciune ar fi fost scăpată țeara, dacă nu s'ar fi găsit în mijlocul nostru oameni, care au primit asupra lor sarcina de a ascunde adevărul și de a nu-l lăsa pe concetățenii nostri maghiari să se dumerească asupra adevăratelor noastre sentimente.

Asmuțați am fost noi și Maghiarii unii asupra altora de aceea, care nu se pot susține în pozițiunile lor decât prin

perpetuarea nenorocitei încordări ce s'a produs între noi.

Foarte firesce deci, susținătorii, adevărului, agenții și slugile actualului guvern au cuvinte de a fi nervoși, când ved cele-ce se petrec la Caransebeș și în genere la Românii din țările coroanei ungare.

Căci în cazul acesta desmințirile, contra-manifestațiunile, cocoloșirile nu mai sunt cu puțință.

Cu o putere neînvinsă i-se impune ori-și-cărui om cu judecată convingerea, că acei peste 4000 de Români, care s'au folosit de votul lor spre a-și exprima încrederea lor în deputatul, care a refuzat a lua parte la lucrările parlamentului, sunt agitați de o adâncă nemulțumire, și că nemulțumirea, de care sunt agitați ei, este generală, simțită de toți Românii din țările coroanei ungare. Nu e local răul, care s'a manifestat la Caransebeș, ci simptomul unei stări generale.

Și nu mai are astăzi nimeni destulă autoritate, spre a face ca lumea să creadă altfel: ori-și-cine, cutezând a dice, că generalul Traian Doda n'a spus adevărul, că cei patru mii cinci sute de alegători n'au spus adevărul, ca părintele M. Popovici n'a spus adevărul, că cei-ce i-au trimis deputatului din Caransebeș adrese de aderențe n'au spus adevărul, că noi nu spunem adevărul, — ori-și-cine are să fie considerat drept un hipocrit, care fie de frică, fie în vederea vre-unui câștig personal, vrea să amăgească lumea.

Guvernul are între Români aderenți, are agenți, are slugi: să-i adune pe toți, — dacă nu-i așa, — să-i pună la lucru și să provoace prin ei o contra-manifestațiune din partea Românilor.

Nu însă!

Românii au înainte de toate să fie intimidați prin amenințări și printr'un întreg șir de procese de presă, pentru-ca apoi să fie mai accesibili pentru inspirațiuni venite de sus prin oameni ca dl Dr. Gáll, ca metropolitul Miron, ca dl Moldovan Gergely și ca cei uniți fie pe față, fie prin ascuns cu dinșii.

Urma va arăta, dacă Românii mai sunt ori nu și astăzi destul de necopti, pentru-ca o asemenea prelucrare a lor să fie cu puțință. Chiar însă, dacă sânt, ajutorul ce i-se va fi dând guvernului, nu i-se dă țării și e trecător. Căci ade-

vărul adevăr rămâne și cu cât mai multe opintiri se fac spre a opri manifestarea lui, cu atât mai violente îi sunt manifestările în urmă. Puterea comprimată nu numai nu pere, ci se sumează, pentru-ca să se manifesteze cu atât mai virtos la proxima ocaziune ce i-se dă.

Și de aceea noi nu ne îndoim, că foarte mulți dintre compatrioții nostri, oameni cu judecată și doritori de progres, vădând cele-ce se petrec la Caransebeș, vădând ferebrea, de care sunt cuprinși Românii, și vădând situațiunea generală, vor ajunge încetul cu încetul la convingerea, că trebuie să se facă ceva pentru-ca să se restabilească relațiunile de bună și durabilă prietenie între Români și Maghiari și că cu amenințări și persecuțiuni nu este ajutată nici cauza patriei, nici cauza națională maghiară.

Constituirea „Reuniunii române de agricultură” din comitatul Sibiului.

(Urmare.)

Resumat

Din vorbirea d-lui profesor Demetriu Comșa, ținută în adunarea constituantă a reuniunii amintite la 16/28 Februarie 1888.

DI D. Comșa începe prin o introducere, în care arată, că nu interese personale nici alte asemenea motive, ci sincera dorință de a vedea pe țărani înaintând în de ale economiei a fost și este, ceea-ce a indemnă pe d-sa și pe alți cărturari să stăruiească pentru înființarea reuniunii noastre, cea dintâi reuniune agricolă la noi, adăugând, că realizarea scopului frumos ce se urmărește, atrîna mai ales dela căldura, cu care va fi reuniunea îmbrățișată. Până a nu trece la obiect dice, că ar dori, ca „reuniunea aceasta, tocmai fiind economică, să facă vorbă puțină și ispravă multă” și declară, că nu are intențiunea să țină o vorbire plămuită cu mâiestrie, ci voește să tragă luarea aminte asupra unor adevăruri vrednice de a le cunoaște fiecare econom.

„După o eamnă atât de crâncenă — continuă vorbitorul — cu toții sîntem în așteptarea unei primăveri frumoase, care, așa speră toți, în curînd va sosi, și economii nostri vor părăsi locuințele spre a încredința câmpului sîmînța de ovăș, ear' mai târziu sîmînța de cucuruz, de fasole, bostani ș. a. m. d. Eată indemnul pentru a vorbi astădată despre sîmînța de prăsilă.”

Vorbitorul arată apoi, cum și din ce este alcătuit fiecare grăunte, fiecare fir de sîmînță. Ca exemplu alege o boană de fasole. Colțul este planta în

mic, din care se desvoltă rădăcinile, cotorul, frunzele etc.

El este împrejmuit de un miez făinos, care la încolțire se desvoltă și din care se hrănesc colțul până-ce a răsărit și a căpătat frunze. Drept scut natural servește învelșul pelos, care îmbracă boana de fasole. Tot asemenea sînt întocmite grăunțele de bucate. Dacă colțul s'ar vîtămă sau s'ar nimici, d. e. la treerat (îmblătit), atunci grăunțele nu răsar și deci nu sînt bune de sîmînță.”

Vorbitorul înșiră mai multe exemple din lumea animalelor și dovedește, că țaria, mărimea și calitatea generațiilor atrîna în mare parte dela cum sînt animalele de prăsilă. Dela animale trece la plante și arată, că „cine ce sîmînă aceea și seceră” și că „la bucate multe și bune nu ne putem aștepta decât atunci, când s'a fost întrebuințat sîmînță foarte bună.”

Sîmînța de prăsilă ar trebui să intrunească însușirile ce urmează:

1. „Sîmînța să fie proaspătă, ear' nu învechită; căci fiind prea veche ușor se întîmplă de o intrupăm pămîntului și apoi așteptăm până într'un târziu, când colea ne trezim, că nu răsare de loc sau prea rar. Pacoste mai mare nici că se poate; căci, pre lîngă că perdem sîmînța de geaba, pămîntul rămîne desert sau dă roade prea puțin. Sînt totuși economi, care țin una ca-și-cînd sîmînța ceva mai veche, de 2—3 ani, ar fi mai bună de prăsilă decât sîmînța proaspătă din același an. Dar' se află în rătăcire; fiindcă sîmînțele încolțesc și răsar cu atât mai bine, cu cât sînt mai proaspete.”

Vorbitorul istorisește, că pe când petrecea lîngă Praga la o moșie a în-deplinit mai multe experimentări interesante și s'a încredințat, că „în adevăr sîmînțele mai vechi nu sînt recomandabile de prăsilă. Sîmînțele se fie deci cât mai proaspete, în vîrsta de un an, mult doi ani. De cumva n'am avî decât sîmînță ceva mai veche, atunci sau o sîmînăm mai des ca de obicei sau o înlocuim prin alta mai proaspătă. Dintre sîmînțele, care încolțesc binișor până și la vîrsta de 4—5 ani, se amintesc: fasolea, mazerea, mazăricea, crastaveții și alte bostănoase, rapita și încă câteva, dar' și aceste răsar mai bine în cei dintîi 2 ani. Singur inul pare a reuși foarte bine, sîmînănt fiind în vîrsta de 3—4 ani.

2. „Sîmînța de prăsilă să fie cât mai grea și mare la bon, desvoltată deplin și coaptă cu deservire. În deosebi se cere, ca ea să fi crescut în fața soarelui, ear' nu la umbră nici în locuri dosnice. Toți economii înțelepți conglăsoase în părearea, că bucatele și alte grăunțe se fac în

adevăr cu atât mai grele, cu cât mai grea a fost sîmînța. Din sîmînța ușoară ne pomenim cu grăunțe de asemenea ușoare, chiar dacă pămîntul ar fi nănos și clima locală priincioasă. A lăsa holdele să se coacă din samă afară, nu-i treabă, una fiindcă se scutură tocmai grăunțele cele mai grele, alta fiindcă sîmînțele reSCOapte sînt mai virtuose și răsar mai anevoe, cu 3—4 zile mai târziu. Holdele se vor secera deci pe când spicele încep a se încovoia, așa-dar' în ajunul coacerii depline, lăsând apoi snopii să se usuce cu deservire.

Foarte greșită este întrebuințarea de sîmînță din holdele cădute. Și mai greșită este datina acelor, care, sub vînt de ieffinătate, cumpără din piață grăunțe de rînd, une-ori foarte ușoare, mîrunțele și bogate în neghină etc.

3. „A treia cerință este, ca sîmînțele de prăsilă să fie întregi și curate, ear' nu știrbite și vîtămăte, nici umplute de gozuri netrebnice. Dintre grăunțele treerate cu mașina, multe, une-ori foarte multe sînt știrbite și frînte așa, că tractate fiind cu var sau peatră vîtămă, colțul lor se nimicește, de cumva nu s'a fost nimicit prin mașină. Destul, că grăunțele scoase cu mașina adesea nu încolțesc decât chiar numai pe jumătate. Până și prin treeratul obișnuit multe sîmînțe se vîtămă așa, că n'au cum încolți. Călea cea mai nimerită este, ca snopii să se scuture și să se bată încetșor cu îmblăcii, dacă voim să dobîndim grăunțe grele și nevîtămăte de prăsilă.

Curate vor fi sîmînțele mai ales dacă holda s'a fost plivit în 2—3 rînduri cu toată grija putincioasă. Grăunțele ușoare cum și gozurile ce ar fi mai rămas se înlătură prin mijlocirea unui ciur bun.

4. „Grăunțele de prăsilă să nu fie molipsite cu tăciune. Ca leac în contra tăciunelui se aplică var, urînă stătută, sare, vitriol și m. a. Dar' toate aceste materii nu sînt în stare să omoare cu deservire pulberea tăciunoasă ce ar fi stînd alipită de grăunțe. Cel mai sigur leac este fără îndoială peatră vîtămă, numită și vitriol de aramă. La 1 hectolitră grăunțe ajung 12 decagrame de peatră vîtămă. Lucrul se îndeplinește așa, că sdrobim peatra mîrunț, apoi o punem ca să se topească în apă ferbinte, care se amestecă cu vre-o $\frac{3}{4}$ vedre de apă rece într'o cadă sau ciubăr mare cu grăunțele la un loc. Acum se amestecă grăunțele bărbătesce, trăgînd la o parte gozul ce ar înota pe deasupra apei.

Grăunțele astfel pregătite rămîn în ciubăr vre-o 14 oare, când apoi se sventă la soare pe pânzături și se samînă.”

(Finea va urma.)

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Cinci săptămîni în balon.

— Roman. —

De

Jules Verne.

Capitul XXIV.

(Urmare.)

Vîntul se așază. — Apropierea pustiei. — Lipsă de apă. — O noapte sub Ecuador. — Îngrijirile lui Fergusson. — Care e situațiunea. — Răspunsurile energice ale lui Kennedy și Joe. — Încă o noapte.

„Victoria” ancoră pe un copac singuratic, de jumătate uscat, și rămase în deplină liniște peste noapte. Călătorii puteau să guste puțină odihnă, de care aveau atîta trebuință. Conturbațiunile dîilelor trecute le lăsară amintiri jalnice.

Înspre dimineață se făcu lumină, era ferbinte. Balonul se ridică și află după zădărnice căutări un curent trîndav de Nord-Vest.

— Abia ne mișcăm, — dîse doctorul, — am făcut jumătate de cale în 10 zile, dar' dacă merge tot așa, ne trebuiesc luni întregi, ca s'o terminăm. Asta e cu atât mai trist, cu cât nu avem apă mai mult.

— Dar' trebuie să aflăm, — dîse Dick, nu-i posibil, ca să nu existe un rîu, un pîrau ori vre-un lac în țeara asta.

— Eu sper că va fi.
— Oare nu ne mai reține și metalul lui Joe?

Kennedy a dîs asta numai ca să cicălească pe flăcăul de treabă. Și o făcea cu atât mai virtos, cu cât fusese la început și dînsul răpit de iluziunile lui Joe. De oare-ce însă el s'a stăpînit de a se arăta pe față, juca acum pe cel nevinovat și înălțat, se înțelege că nu mai în șagă.

Joe îi aruncă o căutătură întunecată; ear' doctorul tăcu. Dînsul se cugeta cu o teamă ascunsă la pustiile Zaharei, unde trec săptămîni, până dau caravanele de căte o fîntînă pentru de a-și stîmpăra setea. Astfel el urmăria cu toată atențiunea ori-ce inclinațiune a terenului ce se arăta.

Îngrijirea aceasta, precum și întîmplările din urmă schimbăru cu deservire dispoziția celor trei călători; toți se cufundară tăcuți în gîndurile lor.

Joe era ca scos din firea sa bună, de când aruncase privirea în marea de aur. — Regiunea deveni pustie de tot. Nici un sat, nici o colibă, nici un copac! Cîteva tufe schilave asemenea celor de pe stepele Scoției mai rămaseră numai. Nășip alb și petri de gresie, acoperite alocurea cu muschii, arătau începutul pustiei. Coame ascuțite de stînci se ridicau în mijlocul părăginirii generale din scoarța

uscată a pămîntului. Presemnele aceste ale uscăciunii îl puseră pe doctorul pe gînduri.

Se părea, că pustiul acesta nu l'a călcat încă nici o caravană, căci altfel ar fi rămas urmele lor de popasuri, de oseminte uscate de oameni și dobitoace. Dar' nimic. Se simția oare-cum, că lîngă regiunea aceasta părăsită are să se alătore o pustie gigantică. De reîntoarcere nu mai pută să fie vorba; trebuiau să înainteze și doctorul și voia. El doria un vîfor, care să-l alunge ca fulgerul peste teritorul acesta. Dar' pe orisont nu se ivi nici un singur nor și până pe înserate „Victoria” abia făcu 30 de mile.

Nu mai de nu le lipsia apa. Mai aveau trei galoane (13 litre și jumătate). Fergusson destină un galon pentru stîmpărarea setii, care într'o căldură de 90° (după Celsius 50°) era destul de ardeătoare; două galoane îi mai rămăneau pentru hrînirea foilor. Ear' cu aceste se putea produce decît 180 de urme cubice de gas, în vreme-ce aparatul seu consuma pe oară cam 9 urme. Care va să dîcă numai 54 de oare puteau călători. Toate aceste au fost matematicece calculate.

— 54 de oare, — dîse doctorul cătră tovarășii sei; — de oare-ce însă noaptea, din teamă ca să nu scape vre-un rîu, izvor ori baltă, n'am de gînd să călătorim, ne mai rămîn 3 zile și jumătate pentru călătorie. În

vremea aceasta ar trebui să aflăm neapărat apă. Eu cred de lipsă a vă informa și pe voi asupra stării lucrului, fraților, căci eu am socotit numai un galon de apă pentru beut, trebuie deci să ne mîrginim cât se poate.

— Foarte bine, — adăose Kennedy, — nu e încă timpul ca să desperăm. Mai avem trei zile, dîci tu.

— Așa-i, Dick.

— Nu; durerea noastră nu ne va ajuta de fel; să întrebuințăm timpul, pentru de a ne hotări într'o parte, ear' până atunci ne vom îndoi atențiunea.

La cină se luă o cantitate de apă după măsuri; grolul se compuse din mai mult rum, dar' trebuia să se procedă precaut cu beutura aceasta, căci ea în loc să stîmperie, ațîța numai setea.

Gondola stătî peste noapte deasupra unui platou gigantic, care arăta o inclinațiune însemnată. Nivelul lui era abia 180 de urme peste nivelul mării. Împregiurarea aceasta îi mai dădu doctorului o rață de speranță; dînsul își aduse aminte de părerile geografilor, care presupun, că în Africa-centrală este un lac mare. Dacă există lacul el trebuia să se afle. Dar' cerul rămase fără de vre-un nor și nemîșcat.

După noaptea liniștită și instelată imposant, urmă o zi ferbinte cu rațe ardeătoare

de soare. Îndată-ce se crepă de dîuă, deveni temperatura înăbușitoare. La 5 oare dădu doctorul signalul de plecare și „Victoria” rămase un timp destul de lung nemîșcată în atmosfera plumbuită.

Printro' urcare însemnată ar fi putut să încungiure doctorul nesuportabila căldură, dar' lipsa de apă îl reținea. El se mulțumi cu o înălțime de 100 urme, la care fu mînat în sfîrșit lin spre apus.

Dejunul consta din carne uscată și penican. Până pe la amădi abia făcuse „Victoria” cîteva mile.

— Nu putem înainta mai repede, — dîse doctorul, — nu putem să dispunem, trebuie să fim cu paciență.

— Cu astfel de ocaziuni, veți Samuil, — dîse vîntătorul, — un trab artificial n'ar fi de fel de desconsiderat.

— Sigur, Dick, eu admit ori-ce, ce nu ne costă apă, și ce ne poate duce înainte. Până acum încă nu s'a făcut nici o invenție practică. Ađi baloanele se află pe aceeași treaptă, ca corăbiile înainte de inventarea mașinilor de vapor. 6000 de ani i'a trebuit omenirii pentru-ca să inventeze roate și șuruburi cu lopeți. Mai avem vreme să așteptăm.

— Afurisită căldură! — dîse Joe, ștergîndu-se pe frunte.

Afacerea școalei de fete din Sibiu.

Intervenirea d-lui G. Barițiu.

(Urmare.)

II.

Sunt acum vre-o opt luni de zile, cu ocaziunea examenelor generale din anul trecut, ne aflăm, dl G. Barițiu și eu, împreună în „sala cea mare” a școalei noastre de fete.

Dl G. Barițiu, „moșneagul” cu inima tină, era încântat de priveliștea ce se desfășura în fața ochilor săi, ear’ eu eram încântat de mulțumirea ce i-a fost dat acestui neobosit luptător să simtă la bătrânețele sale, vădând cu ochi vii, cum societatea română, cultă, odinioară atât de embionară, încetul cu încetul se sporesce, se închiagă și se ridică.

Dacă însă bătrânului Barițiu îi șdea atât de bine să vadă numai ceea-ce e bun și frumos, eu, om mai tinăr și mai sceptic, trebuia să caut ceea-ce este rău și de îndreptat, pentru-ca să pot avea și eu, la bătrânețele mele, mulțumirea, pe care o vedeam oglindită în fața d-lui G. Barițiu.

„Da, — i-am zis deci d-lui G. Barițiu, după-ce își exprimase mulțumirea față cu mine, — e foarte mult bun și frumos în cele ce vădurem, dar’ lumea se plânge, că e prea scumpă școala noastră, că se face prea mult lux în ea și află și eu, că copilele se deprind cu exigențe prea mari.”

Atunci un om, pe care eu îl simțisem a nu-l vedea, când îl întâlneam, și-a permis a se amesteca în vorba noastră, întrebând pe dl G. Barițiu, tare, ca să aud și eu: „Ce zice?”

Om deprins a mă feri de situațiunile penibile, nu mi-a rămas decât să mă retrag, și astfel conversațiunea mea cu dl G. Barițiu s’a curmat.

Peste vre-o două luni de zile, cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii”, la care eu n’am luat parte, dl G. Barițiu fără îndoială cedând stăruințelor acelui om a ținut o disertațiune asupra școalei noastre de fete și a combătut cu multă asprime luxul și exigențele prea mari, încredințând, se înțelege, pe auditorii săi, că școala noastră e menită a combate luxul prin o creștere rezonabilă.

Chiar însă mai înainte de a se fi publicat această disertațiune în „Transilvania”, în urma unor propuneri făcute de acel om și primite de comitet, a izbucnit la școala de fete o „crisă”, căci „crisă” e starea ce s’a creat prin demisionarea directorului, a directoriei, a întregului corp didactic — în cele din urmă.

Nu cunoșteam cauzele imediate ale acestei „crise”; sciam însă, că atât directorul, cât și direcțița aveau încă de mult destule motive de a-și cere în interesul școalei demisiunea.

Am grăbit deci să lămuresc publicul asupra adevăratelor cauze ale perturbațiunii ce s’a produs în funcționarea școalei noastre.

Ca publicist eram dator să o fac aceasta, fără-ca să mai cer autorizațiune dela cineva, căci „publicist” va să zică un om, care a primit asupra sa sarcina de a ține publicul în curent despre tot ceea-ce poate să-l intereseze. Ear’ școala noastră de fete este și ea un aședământ, care îi interesează pe toți Români.

— Dacă am dispune de apă, căldura aceasta ni-ar fi întru ajutor, căci ea extinde hidrogenul și face posibilă reducerea flăcării din foi. Da, dacă am avea noi apă, de astădată nu am cruța-o. Vai afurisiți de harapi, pentru care a trebuit să ne dăm vasul prețios!

— Nu te căl Samuil, pentru-ce ai făcut.

— Nu mă călesc, Dick, căci l’am mântuit pe acel nenorocit dela o moarte oribilă. Dar’ cei 100 punți de apă, ce am lăpădat, puteau să ne fie totuși spre mare folos. Am fi acum asigurați pentru vre-o 12—13 zile de drum, ear’ în restimpul acesta am putea traversa pustia.

— Oare făcut-am calea jumătate? — întreba Joe.

— În ce privește distanța, da, dar’ în durată, dacă rămânem fără vânt, — nu. Se pare că vântul vrea să înceteze cu desăvîrșire.

— Da, d-le doctor, până aci încă nu ne putem plânge. Până acum ni-a mers de minune, și-i imposibil să desperăm deja. Avem să găsim apă, vă asigur eu.

Terenul se inclina din mil în mil. Dealurile de aur dispărură în șesul nemărginit. Era o ultimă schintee de viață a naturii șefate. Ierburile risipite înlocuiau imposanții ar-

E știut, căt „sânge rău” au făcut lămuririle date de mine.

Deprins a cocoloși lucrurile, pe care le fac oamenii, care au provocat crisa, erau „indignați”, că s’a găsit cineva, care nu lasă să se facă fără de scirea tuturor ceea-ce pe toți îi interesează.

Lucrul firesc ar fi fost ca ei să ese în fața publicului și să-și susțină pozițiunea. În loc de aceasta însă m’au pus față în față cu câteva doamne, cu care nu puteam să discut, au răspândit prin scrisori private și prin graiu viu fel de fel de neadevăruri, de care n’aveam să iau, în public, notiță, au publicat prin foi accesibile pentru dinșii corespondențe și articole anonime, ba au recurs la mijlocirea d-lui avocat Cimponeriu, un om, cu care nu mi-se cuvine a sta în public de vorbă.

După-ce toate acestea n’au putut să-și scoată din încurcătura, în care intraseră, au abusat de bunăvoința atât de explicabilă a bătrânului G. Barițiu, pe care totdeauna l’am stimat în mod ostentativ și astfel nu puteam să-l primesc ca adversar.

Dacă nu primesc drept adversari, femeile, pe care sunt dator a le cruța dacă nu primesc drept adversari pe cei-ce șoptesc în taină, primesc atât mai puțin pe d-l G. Barițiu, un „moșneag de 76 de ani”, care și-a petrecut viața luptând cu toată căldura inimii sale pentru propagarea culturii în mijlocul poporului român și a contribuit atât de mult la pregătirea spiritelor pentru lucrarea, la care iau și eu parte.

Mie d-l G. Barițiu poate să-mi facă și poate să-mi zică ori-și-ce, căci eu, o repet aceasta, — nu voi înceta a-l stima — tot în mod ostentativ ca până acum.

Căci numai printr’un abus se poate explica modul, în care d-l G. Barițiu s’a angajat în acest conflict.

Om bătrân, doritor de pace și de o rară bunătate de inimă, d-l G. Barițiu are o firească inclinație de a admite tot ceea-ce i-se spune, numai pentru-ca pacea să fie pace și să ne vadă pe toți uniți la lucrarea cea bună. Nu însă, amicii mei și eu, n’avem nici odată să mergem la d-l G. Barițiu, ca să-i umplem capul și să-l rugăm să intervină cu autoritatea sa în favorul nostru. — Nici n’avem trebuință, nici nu se cuvine să o facem aceasta. Au făcut-o însă cei-ce se simt slabi și nu știu să prețuească meritele d-lui G. Barițiu. Astfel i-s’au spus d-lui G. Barițiu o mulțime de neadevăruri, pe care d-sa, le-a admis drept adevăruri, numai ca să scape de discuțiuni.

Nu bucuroși și nu deodată s’a făcut d-l G. Barițiu apărător al celor ce au provocat „crisa”, ci numai încetul cu încetul, numai în silă, dându-și la început silința de a fi, cum se și cuvine imparțial și de a nu atinge pe nimeni în mod fătis.

După disertațiunea ținută cu ocaziunea adunării generale d-l G. Barițiu a publicat în „Transilvania” un articol, în care, punând societatea română alături cu cea săsească, scusă, ori afă, cel puțin, explicabile „fumurile aristocratice”.

De oare-ce atât numai n’a fost destul, dsa publică încă un articol asupra d-nei Antonia de Gerando, pe care-l încheie cu nise muștrări foarte aspre la adresa domnișoarei baronese Elena Popp

bori ai Orientului. Câteva fășii de verdeață palidă se mai luptau în protiva cutropirii năpului. Sghiaburi mari deslipite de stânci îndepărtate zăceau sfărâmate în bicaș mărunt, pe jos, care trecea dintâiu într’un năp colțuros, apoi într’un praf fin.

— Asta e Africa, Joe, așa după-cum i-ai imaginat-o tu; n’am avut dreptate când i-am zis să aibi numai răbdare?

— Dar’, dle, e foarte natural așa. Ferbințeală și năp! Ar fi o neobișnuită să cauți altceva într’o țeară ca asta. Vedeti, — adăose Joe zimbând, — eu n’am voit să cred cele ce îmi spuneai, de parcuri și prairii, de oare-ce sînt contra frii. Pentru de a vedea cele-ce veți di de di în Anglia, n’ai să faci o cale atât de lungă. Numai acum încep să simt că me află cu adevărat în Africa; e foarte bine că pot să mă desățez de ea.

Cătră seară constată doctorul, că în ziua aceasta pârjolitoare, „Victoria” n’a înaintat nici 20 de mile. O întunecime teribinte îi încurajă, când soarele dispăruse pe după linia cea oablă a orizontului.

În ziua următoare era prima Mai. Dar’ zilele se urmau într-o monotonie desăpărată, o dimineață sēmăna cu ceaaltă ca oul cu ou, fiecare di își aducea torențele sale de rațe ardețoare, noaptea ținea vâpaia strînsă la un loc în umbra sa, ear’ ziua următoare o preda

și cu o tot atât de aspră apostrofă la adresa mea și a amicilor mei literari.

„Sunteți vrăjmași ai școalei . . . , — zice dsa: — o defăimăți în favoarea celor două pensionate străine din loc germane-franceze și voți înrădăcinarea și mai adîncă a limbii, a datinelor, a spiritului nemțesc: acum vă cunoaștem cine sunteți”.

E evident, că aici au să fie înțeleși „Junimiștii” din Sibiu, căci „Junimea” are de mult reputațiunea de a voi să propage germanismul în mijlocul poporului român, fiindcă ține ca Români să învețe dela Germani cultul adevărului, iubirea de muncă, spiritul de ordine și sentimentul de datorie.

D-l G. Barițiu scapă însă din vedere, că dacă bătrân e dsa, numai sîntem nici noi tineri, ci oameni cu un trecut oare-care, cunoscuți în cercuri mai largi, și că cei-ce ne cunosc n’au să-l creadă, când le afirmă aceste față cu creatorii „Bibliotecii Poporale”, față cu autorul „Novelelor din Popor”, față cu acela, care au făcut mult pentru-ca Țările și cărțile noastre să fie scrise într-o limbă înțeleasă și de masele mari ale poporului român.

Lumea va mai fi sciind apoi, că noi, așa numiți „dușmani” ai școalei am contribuit foarte mult la înființarea acestor școale, și anume nu numai vorbind și adunând bani dela alții, nu mai ales luând hotăriri cu majoritate de voturi, ci muncind cu toată iubirea.

Atunci însă, când am stăruit, am făcut propagandă și-am muncit, nu ni-am închipuit, că școala noastră are să fie cea mai scumpă școală de fete din Ardeal, în care se cheltuesc 30 și mai mulți florini pe lună pentru o copilă, ci o școală potrivită cu mijloacele și cu exigențele legitime ale societății noastre actuale, nu o școală pentru câteva familii mai înstărite ori mai pretențioase, ci una pentru numeroasele familii române, care vor să-și crească copilele române, și ieftin, și în mod rezonabil. În „favoarea pensionatelor străine” lucrează deci aceia, care stăruie ca taxele de tot felul să fie mari, pentru-ca să nu poată intra ori-și-ce „mojie” în școală; noi, care cerem, ca taxele să fie scădute voim, din contră, ca nici un Român, să nu aibă cuvinte de a-și da fata la un pensionat „străin”, când ne-am învrednicit să avem și unul românesc.

Dar’ nici de astădată d-l G. Barițiu n’a lovit pe față, ci numai în mod indirect, pilduind și cu oare-care cruțare. Pornit însă odată pe clina aceasta dsa trebuia să ajungă în cele din urmă a se face apărător nererervat al celor-ce au provocat desbinarea, ceea-ce nu era cu puțină decât lovind, precum a făcut în articolul din numărul dela 1—15 Februarie al „Transilvaniei”, fără de milă în toți cei-ce afă, că rău s’au pornit lucrurile la școala noastră de fete.

Scot din acest articol, în ceea-ce mă privește pe mine personal, următoarele cinci lucruri la iveală:

1. Dl G. Barițiu, om bătrân, dela care nimeni nu poate să ceară satisfacțiune, crede de cuviință a mă numi pe mine *Don Quixot* al domnișoarei baronese Elena Popp.

2. Dl G. Barițiu îi spune lumii, că eu am aruncat „tăcuțele urei și al urgiei în societatea românească”.

3. Dl G. Barițiu afirmă, că eu, „împins de răsunare personală asupra

unei singure familii, am batjocorit pe mai multe”.

4. Dl G. Barițiu mă aruncă, fără de nici un motiv, chiar preste granițe, afirmând, că Românii din Sibiu „nu pot și nu vor a se familiarisa nici cu limbajul Țărilor din România și mai puțin cu celdela „Asilul Elena Doamna”.

5. Dl G. Barițiu se simte, în sfîrșit, în drept a se pronunța într’o afacere de onoare, care a fost declarată de „încheiată”, susținând ceea-ce nu este adevărat, că eu i-am adresat d-lui P. Cosma o „provocare” pentru „o glumă românească”.

E evident, că „un moșneag de 76 ani” poate să și-l permită toate aceste fără de a risca ceva. Tocmai de aceea însă n’ar trebui să și-l permită.

Dar’ dl G. Barițiu „e publicist de legea veche” și mie, publicistului de o lege mai nouă, nu-mi rămâne decât să-i mulțumesc lui Dumnezeu, că legea cea veche e totodată și învechită.

Dacă însă nu-l primesc pe dl G. Barițiu ca adversar, mă simt dator a arăta, care este adevărata stare de lucruri, pentru-ca ori-și-ce să poată judeca în cunoștință de cauză.

„Mi-se va ierta însă, dacă nu o fac aceasta chiar acum, când sîntem cu toții preocupați de cestiuni mai grele și mai importante.

Mă mărginesc de astădată a-mi împlini datoria, pe care o am față cu d-soara baronesă Elena Popp, atât de greu și pe nedrept atinsă prin acel „*Don Quixot*” al d-lui G. Barițiu. *Ioan Slavici.*

Dieta ungară.

Continuarea desbaterilor asupra convenției de delimitare a granițelor.

(Urmare și fine.)

Beöthy Ákos afirmă, că terminologia lămurită a dreptului public este baza principală a oricărui stat și din acest motiv nu va intra în critica convenției, câtă vreme ea cuprinde expresiuni vătămătoare față cu dreptul public al statului nostru. Probabil, că nu e de fel intenționată, că în convenția de față numirile maghiare nu sînt în primul loc, dar’ aceasta e o ofensă și luminează în de ajuns neglijența și superficialitatea ministrului și a funcționarilor mai înalți. Camera nu primesce această convenție, ea trebuie să declare modul, prin care s’ar putea aplana aceste violări și cabinetul afacerilor străine să avizeze pe guvernul român, care ar putea satisface pretențiunilor Maghiarilor printr’un supplement de convenție.

Coloman Tisza, prim-ministru: Îmi țin de datoriință de a-mi lămurii vederile, cu atât mai virtos, că cu această ocaziune s’au discutat cestiuni interesante și de mare importanță. Onorabilul deputat a luat sub protecția sa drepturile parlamentului maghiar din punct de vedere al primirii și al refuzării convențiilor. Nu știu însă contra cui, pentru-că până acum încă nimeni n’a tras la îndoială drepturile parlamentului față cu aceasta convenție. Dacă guvernul a chiar făgăduit, că dînsul nu va retrage convenția odată încheiată, cu aceasta n’a zis însă, că parlamentul nu e îndreptățit de a o refuza! Dar’ dacă guvernul va lua angajamentul, că va înapoia convenția, a cărei primire a făgăduit-o odată guvernului român, atunci cu drept cuvînt i-s’ar putea imputa că a umilit autoritatea guvernului maghiar. Prin urmare e firesc lucrul, că dacă un guvern

trecut, îl cunoștea, dar’ despre acela ce-i sta înaintea, nu scia nimic. De oare-ce situația pentru dînsul era o cestiune de conștiință, decise, să le spună tovarășilor săi toate. Dînsul le desfășură situațiunea cum era. Le spuse ce s’a întemplat și ce va trebui să se întemple. În cazul extrem a se rentoarce ori de a încerca norocul înaintînd; dacă este ori nu posibil lucrul acesta, voia să le asculte părerea.

— Eu nu potesc decât ceea-ce crede domnul meu de bine, — zise Joe, — ce suportă dînsul, pot să suport eu cu mult mai ușor, unde merge dînsul, acolo am să mă duc și eu.

— Ear’ tu, Kennedy?

— Eu Samuil, nu sînt omul care să desperiez; nimeni n’a reflectat mai mult decât mine la primejdiile acestei expedițiuni, dar’ când te-am vădut, că tu nu te înspăimănți de ele, nici eu n’am voit să mă mai iau în samă. Eu sînt cu trup și suflet lângă tine. În situațiunea aceasta trebuie să perseverăm și să perseverăm până la sfîrșit. Primejdiile reînțarcerii „mi-se par” de astfel tot atât de mari.

— Poți să contezi la mine.

— Vă mulțumesc scumpilor mei amici, vă mulțumesc, — zise doctorul emoționat, — am fost pregătit la rezoluțiunea voastră, am

avut lipsă de cuvintele voastre de încurajare. Încă odată, vă mulțumesc!

Cei trei bărbați își întinșă mâinile.

— Ascultați-mă, — zise Fergusson; — după socotelile mele noi nu sîntem decât 300

vrea să aibă credit la guvernele străine, atunci trebuie să se țină de cuvîntul odată dat; ear’ nu să zică: camera alta voescă, prin urmare eu fac alta; ci va trebui guvernul să-și formuleze astfel pretențiunea sa: camera în dreptul ei netăgăduit a refuzat primirea convenției, eu, ca guvern, m’am înșelat, nu știu să mă țin de cuvînt, prin urmare plec. Aceasta este după mine concepțiunea cea mai logică și mai firească.

Mai am să zic o vorbă tot față cu acest stat vecin — și aceasta o fac numai în urma discursului deputatului Beöthy. — Dînsul afirmă, că fără să voască a deștepă patimile, trebuie să recunoască ori-și-ce, că *România aspiră la o parte a Ungariei*. (Înteruperi: Șovinism!)

Onorabilă casă! Nu știu la ce aspiră cățra indiviđi. Dar’ pe statul și guvernul României nu-l poate și nici nu este iertat a-l suspecta nimeni cu astfel de absurdități enorme. Observ însă un lucru dlui deputat și adică, dacă într’adevăr s’ar realiza prevederea d-lui deputat, că unul sau alt stat are aspirațiuni la o parte a Țării noastre, atunci nu prin îndreptatea numirilor ne vom pute apăra, ci ea alte lucruri, pe care le vom și întrebuița.

Din Bucovina.

Ni se trimite spre publicare următorul articol:

Si fractus illabatur orbis,
Impavidum ferient ruinae.

Lupta dușmanilor nostri în contra noastră devine din di în di tot mai crăncenă și armele întrebuițate tot mai urite. Dușmanii cred, că își vor ajunge scopul, desbinând pe cei mari de cei mici, hălînd și înjosind pe acestia în urmă sau îngrînd și trăind în glod caracterul celor mari. Astfel lupta o vedem înșirată între bărbatul nostru dl Mihail Pitei și o clică, căreia dl Pitei este o pedecă în ajungerea țintei, și care numai cu puține abateri urmărește scopuri egoistice, materialiste, ba și chiar murdare.

Este cunoscut, că dl Pitei era acela, care înainte de vre-o cățva ani a avut curajul de a stîrpi alianța între clică aceasta cunoscută și fostului procuror din Cernăuți, dând la iveală manoperile aliaților; prin pasul acesta nu numai că fostul procuror fu nimicit, ci și aceasta este și mai penderos, clică respectivă și-a pierdut terenul activității, cât și cel al câștigului. Greu a luptat dl Pitei în inima sa până a isbutit convingerea: perat mundus, fiat iustitia. Ce a simțit dl Pitei intrînd în lupta aceasta am simțit și noi cu dînsul, adică că greu este de a se lupta cu o mulțime întreagă, al cărei scop este de a recăștiga existența sa cea problematică; lupta aceasta a trebuit să fie cu atîta mai grea, cu cât mai vicleni și mai prefăcuți erau contrarii. Simțul de dreptate și de nevinovăție proprie l’a povățuit pe bărbatul nostru pe calea birușinții, care întreaga țeară a salutat-o cu viuvă plăcere. În urma birușinții sale fură nimiciți mulți Ţei venetici, care s’au urcat pe spinarea și pe punga noastră la cinste, putere și mărire în țeară.

Mare a fost succesul izbănđii d-lui Pitei, una însă nu i-a succes, adică de a trezi simțul de dreptate în inimile păcătoșilor, pe care i-a combătut. Cu ură în inimă în contra aceluia, care a îndrăznit, de a-i corege în folosul statului și al publicității, ei s’au retras deocamdată, pîndind un prilegiu de a-l pute ruina pe corectorul lor.

Au trecut mai mulți ani și pînditorii n’au putut descoperi nimica ce ar fi putut strica d-lui Pitei în activitatea sa ca ampoi. De judecînd caracterul d-lui Pitei după caracterul lor propriu, ei fură desamăgiți și totodată și amărîți pentru-că n’au putut satisface urei celei înverșunate.

avut lipsă de cuvintele voastre de încurajare. Încă odată, vă mulțumesc!

Cei trei bărbați își întinșă mâinile.

— Ascultați-mă, — zise Fergusson; — după socotelile mele noi nu sîntem decât 300 mile departe de golful Guineei, pustia nu poate să se extindă în direcțiunea aceasta prea departe, ear’ Țermurii sînt impopulați și cunoscuți până departe pe uscat. Cât numai se poate, vom pluti încolo și trebuie să dăm de vre-un oaz, ori vre-o fîntînă, unde să ne înoinm proviziunile de apă.

Numai dacă ne părăsesce vîntul, vom rămănea priponiți aci în vîzduh.

— Trebuie să așteptăm cu supunere, — zise vîntatorul.

Toți căutară în decursul zilei nesfîrșite în toate părțile, nimic nu se arătă. La apusul soarelui dispărură cele din urmă ridicături ale solului; peste care lunecau rațele orizontale ale soarelui ca nise linii de foc. Era deșertul.

„Victoria” abia făcū 15 mile, în vreme-ce foi consumară ca și în ziua precedentă 134 urme cubice de gaz; două pinte de apă fură jertfite pentru astîmpărarea setii ardătoare.

Noaptea trecū în liniște, în prea mare liniște. Doctorul nu putea să doarmă.

(Va urma.)

Orbiți de patimă, contrarii d-lui Pitei au sperat, că defăimarea publică îl va irita pe bărbatul acesta într-atâta, că îl va îndupleca de a părăsi calea legală și de a căde în mrejele lor. Mult am admirat în lupta aceasta curajul d-lui Pitei, însă pachița d-sale în cele câte a avut a le suferi e și mai admirabilă. Dedit din copilărie, de a auzi urelul lupilor, samănă că nervii săi sunt timpiți pentru țepul câielor. Cu ce alta putem asemăna pe dușmanii d-lui Pitei? Putem oare să numim bărbat pe acela, care în combaterea contrarului lor se acapă de ori-care calomnie și calomniază chiar orbiș? Numind astfel de oameni bărbăți, am huli bărbăția.

Prin un an întreg au apărut de trei ori în săptămână în presa jidovească articole în contra d-lui Pitei, în care clica numită îl calomniă, că ar trage folos material din poziția sa ca înalt judecător, făcând în folosul sau presiune asupra deputaților comunali. Atacurile erau violente, totodată însă atât de șirete, încât nu era cu putință de a le face capăt prin un proces criminal, și procedura întreagă a dușmanilor d-lui Pitei nu o putem asemăna cu nimica alta, decât cu asasinat încercat în contra acestui domn. Presa jidovească l-a înjosit în toate ramurile ocupației sale, ba nici chiar familia nu i-a rămas neatacată. Ca nise animale răpitoare a chinut clica numită jertfa sa, care în conștiința martirului pentru o cestiune justă le-a suportat toate un an de zile. Și care era cestiunea tuturor bănelor? Era realitatea privatului Pitei închiriat orașului ca casarmă, pe care un partid din comitetul comunal a voit să le cumpere. La acest negoț clica l-a bătut pe dl Pitei, că acesta face presiune asupra membrilor comitetului prin autoritatea sa ca angajat. În întregul restimp bănelile aceste au fost atât de violente, încât dl Pitei și-a retras ofertul și a închiriat realitatea sa unui privat cu un preț cu mult mai mare, de cum era prețul din partea orașului. În loc de a cauza d-lui Pitei o daună materială, clica i-a adus un folos material, și cu cât mai mare are blamul clichei, cu atât mai înverșunată a devenit ura ei. Și cine oare a fost actorii în această comedie tragică? Mișlocit nimeni altul, decât, factorii celor sdobitși prin vestitul proces al fostului procuror.

Prin atacuri directe calomniatorii nu și-au ajuns ținta, au trebuit prin urmare să iee refugiu la presa lor, care a cercat îndirect de a amesteca pe dl Pitei într-o cestiie criminală, într-o tâlhărie cu scop de a-l irita, pentruca să-l iese din sărite. Un partid cu scopuri reale ar fi întrebuințat în combaterea contrarului sau alte mijloace; clica aceasta însă a încercat de a lupta cu mijloace mârșave. Însă nici această procedură nu era în stare de a-i răpi dlui Pitei sângele cel rece, care l-a arătat în decursul întregii lupte. De nou dușmanii au trebuit să se retragă greșind ținta, pe când pe de altă parte ura lor a crescut și mai mult.

Dușmanii au lărgit baza activității lor, l-au încungiuat pe dl Pitei cu spioni și intriganți și fiind toate preparate s'a aflat și un tiner israelitean, care l-a denunțat. Denunțarea a avut de scop, de a compromita pe dl Pitei înaintea ministerului și în ultima consecință de a-l face imposibil în serviciu. Primind scire despre cele întâmplate a făcut dl Pitei proces dlui Dr. Hodrower, care fu și condamnat la pedeapsa de 100 fl. sau șapte zile arest. Întregul proces este descris în presa jidovească din Cernăuți și nu atât procesul, cât precuvențarea la acest proces este aceea, ce ne interesează și dă de gol pe contrarii dlui Pitei. În articolul respectiv este descris cu amănuntul, că dl Pitei, care a funcționat peste 40 de ani ca judecător, se pleacă înaintea altui judecător mai tânăr și cere spre rehabilitarea onoarei sale verdictul acestuia. Pe semne a așteptat presa jidovească, că dl Pitei și-a face singur dreptate alungând afară pe acela, care îl iritează sau chiar palmuindu-l. Ca totdeauna așa s'au înșelat și acum contrarii dlui Pitei în speranțele lor.

Cunosându-l pe dl Pitei de un bărbat tare, care n'are nevoie de sucursul nostru, nici nu ne-am amestecat în întreaga luptă între dl Pitei și contrarii săi, sciind prea bine, că puterile sale intelectuale cât și tăria caracterului său l'or duce la isbândă. Concluziunea, care o facem noi din această luptă este aceea, că contrarii națiunii noastre voină a combate națiunea, combat mai întâiu pe capii acesteia, nelăsând neîntrebuințate nici mijloacele cele mai murdare. Contrarii dlui Pitei au ajuns la aceea, că sunt parte în urma indolenței, parte cu ajutorul Românilor nutriți astfel de șerpi și încălziți-i în sinul vostru și va fi vouă Românilor răsplătă cuvenită!

CRONICĂ.

Monarhul nostru a plecat alaltăieri la Gdöllö.

Din Oradea-mare se anunță, că pe Crișul repede a început să pornească gheața.

E teamă, din nenorocire, foarte întemeiată, că el va da naștere la mari debordări.

Suplex Libellus Valachorum Transilvaniae etc. cum notis historicis criticis, de I. C. Eder. Claudiopolis 1791, format 4°, foarte curat și bine îngrijit se află de vânzare la dl E. Millianu în Kissoda, p. u. Timișoara.

Hymen. D-soara Inlia Macavei din Bucium-Cerbu și dl Florian Rusan, paroch gr.-or. în Alba-Iulia, și-au srbat cununia în Bucium-Cerbu la 11/23 Februarie.

Agitație pentru liturgia slavă. Preoțimea slavă catolică din Stiriă desvoltă o stranie agitație pentru introducerea liturghiei slave în bisericile ei. Această agitație a produs mari nemulțumiri în sferele politice și religioase din Viena.

Robin artificial. Multă furoare a produs între savanți scirea, că renumitul chimic Fremy din Paris, directorul muzeului naturalistic și membru al Academiei, a arătat într-o sedință academiciană cum se poate produce rubinul din apă curată. Rubinul fiind o peatră destul de prețioasă, e totuși semn de mare progres chimic în invenții științifice, dacă de acum va începe lumea a-și produce rubini artificiali din cea mai ieftină materie pe lume — din apă.

VARIETĂȚI.

(Monogami și poligami.) Tribunalul din Londra s'a pronunțat într-o afacere curioasă.

Se cerea cassarea testamentului comandantului Bethell, oficer distins din armata engleză, omorât de Boeri în timpul războiului contra Transvaalului.

Puțin după sosirea sa în Africa, comandantului Bethell luă de soție pe o tineră Cafră numită Tupoo și căsătoria se făcu după ritul acestei țeri.

Din această căsătorie făcută între un bărbat alb și o femeie neagră se născu un copil, pe care comandantul îl lăsa moștenitorul său.

Părinții sei din Anglita s'au ridicat contra acestui testament. Ei au susținut, că căsătoria este nulă fiind contractată de un European monogam cu o femeie în țara căreia nu se dă aceeași importanță căsătoriei. Apărătorii lui Tupoo au susținut, că nu trebuie să se țină samă decât de voința mortului. El contractase această căsătorie fără a se gândi la poligamie, și făcuse totmai ca-și când ar fi luat o Europeană, de oare-ce testase în favoarea copilului.

Curtea a dat dreptate părții adversare. A cassat testamentul și a dat averea moștenitorilor englesi ai comandantului Bethell.

Președintele curții însă a exprimat dorința, ca rudele să vie în ajutorul copilului născut din căsătoria nerecunoscută.

POSTA ULTIMĂ.

Paris, 1 Martie n. Distinsul membru al partidului monarchic, marchisul Bretenil, a vorbit în cameră pentru alianța Francei cu Rusia. Bretenil e o persoană favorită Țarului.

Londra, 1 Martie n. După „Daily News“, împăratul german a subscris decretul, prin care se numește principele Wilhelm de locoșitor al clironomului, la cas când acesta ar fi împedecat în împlinirea afacerilor sale.

Viena, 1 Martie n. Ministrul de externe, contele Kálnoky, pleacă de seară la Budapesta.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Caransebeș, 2 Martie n. Partidul lui Doda are de gând, în prevederea cassării mandatului deputatului Michael Popoviciu, a candida pe Ludovic Mocsary.

Budapesta, 2 Martie n. Kálnoki a sosit aici dimineața aici.

Berlin, 2 Martie n. Sânt lipsite de temei scirile despre o fitoare conferență în cestiunea bulgară.

Londra, 2 Martie n. Coresp. „Reuter“ spune, că puterile au și răspuns la propunerile Rusiei. Anglia s'a declarat în direcțiunea, că nu poate da Sultanului sfat pentru vre-un pas contra principelui de Coburg, fără a se fi propus mai nainte măsuri destule pentru regularizarea afacerii bulgare după plecarea principelui.

Londra, 2 Martie n. „Morning-post“ află, că cele mai multe din puterile signatere s'au pronunțat a sfătui pe Poartă, a nu procede într-o direcțiune, care ar provoca anarhie în Balcani și care ar face inevitabil amestecul puterilor străine. Prin provocarea, ca Poarta să pășească acum în mod hotărât în Bulgaria, puterile ar accelera catastrofa, a cărei evitare și-a făcut-o drept scop alianța puterilor centrale.

Bibliografie.

Revista societății „Tinerimea Română“. Apare odată pe lună în București. Anul V. Nrul 2. Cuprinde: Demetriu din B.: Evoluțiunea umanității și precesiunea equinoxelor. — T. Raicu: Ortografia română. — Aureliu A. Suciu: Școala română. — N. Dumitrescu: Electricitatea corpului uman. — Rădulescu Nigier: Nesocotit! (poesie) Fericirea! (poesie). — P. I. S.: Modificările aduse de apă în coaja pământului. — C. I. Manolescu: Etatea stelară. — Rădulescu Nigier: Iorgu Văreanu (novelă). — Din societate, Adresa dlui I. M. Răureanu.

Notițe despre slobodii de V. A. Ureche. Extras din publicațiile academiei române.

Noutăți musicale.

În edițiunea Gebauer din București, calea Victoriei, au apărut și se află de vânzare următoarele opuri nou:

As dor. Vals de Bianchi.
La violette. Polca mazur de Cirilo Alphonse.

Castelul fermecat. Vals de Dinicu Gheorgescu.

Sărutul, de Herbert, transcriș de pe romanța lui Cadavă.

Sărutul, de Herbert, transcriș de pe romanța lui Cadavă.

Quadril pe arii grecesci, de Ivanovici.

Vino să-ți vorbesc, de Ionescu Nastase.

Suvenir de Mehadia. Vals de Al. Siuguroff.

De ce mă întrebi? Romanță de Rob. van Soanen.

Chanson de Lise, romanță de van Soanen.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 7 Aprilie st. n. a. c. imobilele lui Gregori Bolyai din Bolya de către judecătoria reg. din Mediaș.

— 15 Maiu st. n. a. c. imobilele lui Dr. Béla Kormos din Verșeț de către judecătoria reg. din Sânniclașul-mare.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile: la rămasul după Ioan Jurac la tribunalul reg. din Brașov;

— la rămasul după George Ignat (din Pelescheul-mare) [Nagy-Peleske] la tribunalul reg. din Sătmărmare;

— la rămasul după Flora Suthi (din Köd) la tribunalul reg. din Zilău;

— la rămasul după Terezia Müller căsăt. Kovács la tribunalul reg. din Zilău;

— la rămasul după But Urs (din Pecsely) la tribunalul reg. din Zilău;

— la rămasul după Drusina Szabó căsăt. Albert la tribunalul reg. din Turda;

— la rămasul după Maria Kapitanov căsăt. Szegedinalz (din Mohol) la tribunalul reg. din Szabadka;

— la rămasul după Michael Kovács din Jancovaș la tribun. reg. din Szabadka;

— la rămasul după Andreiu Pribelski (din Szarvas) la tribunalul reg. din Bichiș-Giula.

A se insinua pretensiunile în restimp de un an și o zi:

— la rămasul după George Lele (din Agriș) la judecătoria reg. din Boroș-Ineu.

Posturi vacante:

— Un post de servitor la judecătoria reg. din Galgócz cu salariu anual de 240 fl.; bani de cuartir 40 fl. și un costum în natură.

— A se adresa până în 28 Martie st. n. a. c. la președintele tribunalului reg. Viliam Thúrőczy în Nyitra.

— Un post de funcționar de secție clasa a III-a la inspectoratul reg. de dare din Sibiu cu salariu anual de 500 fl. și 100 fl. bani de cuartir — A se adresa până în 14 Martie st. n. a. c. la inspectorul reg. de dare Francisc Ludvig în Sibiu

— Un post de servitor la judecătoria reg. din Gherla cu salariu anual de 240 fl.; bani de cuartir 40 fl. și un costum în natură.

— A se insinua până în 25 Martie st. n. a. c. la președintele tribunalului reg. Mateiu Balázs în Dej.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 2 Martie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în tom. (Mediul lunar 726.9)	Diferența după prețiuș	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
721.4	-5.3	-10.1	-0.8 —10.6	SO

Din țeară, 29 Februarie, 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiune atmosf. în mm.	Temperatura după Celsius	Vântul direcția	țaria
Sătmărmare	771.6	-3.5	N	2
Oradea-mare	769.2	-9.2	O	1
Cluj	773.7	-3.7	O	1
Orșova	773.7	-3.7	O	1
Timișoara	769.8	-5.4	N	3
Arad	770.1	-7.5	N	2
Panciova	770.6	-3.2	S	8

Sosiți în Sibiu.

La 2 Martie, n.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Venzl Eduard, comerciant din Viena; George Liotta, comerciant din Timișoara; Iosif Falk, comerciant; Leonida Teodor, proprietar din București.

Hotel Habermann. Iosif Galia croitor din Făgăraș; Samuil Nicolaie, econom.

Hotel Meltzer. Bela Ujhegyi, maior de gardam din Cluj; Ludovic Back, măcelar din Cluj; Bela Boer, profesor din Solnok.

Economie.

Foametea în Montenegro. În 24 Februarie, notabilitățile Montenegruului au ținut o sedință sub prezidenția principelui Nicolau, ca să se sfătuească asupra stării grozav de triste a principatului; se scie, că economii emigrează și de aici, pentru-că acasă mor de foame. Satele dintre munți rămân mai pe jumătate goale, locuitorii iau lumea în cap ca să-și afle hrană. De oare-ce starea financiară a principatului nu se poate îmbunătăți nici într'un chip, se vorbește că desnădăduitul principe ar fi implorat mila Țarului rusesc, ca să poată acoperi cât-de-cât miseria supușilor sei.

Secerișul Ungariei în 1887. După-cum aflăm din datele publicate de ministerul r. u. de agricultură, secerișul Ungariei în anul trecut a fost: 40,882.834 miji cubice grâu; 15,379.106 m. c. sâcăară; 12,712.116 m. c. orz; 9,633.022 m. c. ovăs.

Convenție comercială între Spania și Italia. Proiectele de convenție comercială între aceste două state au fost subscrise ieri, în 29 Februarie, de plenipotențiați ambelor regate. În convenție sunt limitate vămile numai pentru un număr foarte restrins de articli.

Insolvențe. Reuniunea creditorilor din Viena anunță următoarele insolvențe: F. Joannovics, comerciant neimprotocolat în Biserica-Albă; Francisca Kohn, comerciant în Salzburg; Francisc Zech, comerciant în Bludenz și Dornbirn; David Nadl și Jova Zikovics, comercianți în Belgrad.

Prețul mărfurilor.

Tergul de rimători în Steinbruch în 29 Februarie n. s'a notat: unguresci bérani grei 51.— cr. până 52.— cr. unguresci grei, tineri 52.— cr. până 53.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 50.— cr. până 51.— cr., marfă țărănească, grea 51.— cr. până 52.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușoară 50.— cr. până 50.½ cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 49.½ cr., transito ușori 48.— cr. până 49.— cr., îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr. per 4½ cumpeniți la gară.

Nr. 3356/1888.

[555] 1—3

Vice-comite.

Publicare de licitațiune.

Pentru asigurarea furnisării petrișului (prundului) de lipsă în anul 1888 pe toate drumurile municipale de pe teritoriul comitatului Sibiu se publică o nouă pertractare consensuală, ce se va ține prin oferte scrise și închise în **16 Martie 1888 la 10 oare a. m.** la vice-comitele comitatului Sibiu în sala cea mică de sedință.

Se provoacă deci toți aceia, cari vor iese a lua aceasta întreprindere, a-și subșterne ofertele lor vice-comitelui comitatului Sibiu cel mult până la ora amintită a zilei defpte pentru pertractare. Ofertele intrate mai târziu, precum și telegramele intrate ori-și când nu se vor lua în considerare.

Pre cuvertul ofertului provăduț cu 5 sigile și timbrat după regulă e a se scrie deasupra adresei limpede numele acelei linii sau părți de drum, la care se referă ofertul.

Ofertele sânt de a se compune după formularul și conspectul de împărțire, cari ambele se pot primi dela oficiul r. u. de construire de aici.

La ofert trebuie să se alătore cuitanța despre depunerea vadiului la cassa comitatensă.

Vadiul trebuie se constee cel puțin din 5% dela suma prețurilor, care le promite ofertentul după cantitatea de petriș, pusă în conspectul de împărțire, care servește de basă la pertractare.

Bani gata sau obligațiuni nu se primesc cu ofertul.

Conspectul despre împărțirea petrișului de furnisat, contractul de furnisare, condițiunile specificate, formularul de ofert și conspectul de împărțire, ce trebuie alăturat acesteia, se pot ceti respective primi la oficiul r. u. de construire din loc (casa comitatensă odaia Nr. 38) în oarele ordinare de oficiu.

Sibiu, în 29 Februarie 1888.

Vice-comitele comitatului Sibiu:
Thalman m. p.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 28 Febr. 1888.

Săminte	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Grâu				
Bănățene, nou	74	—	75	—
Grâu dela Tisa	74	—	75	—
Grâu de Pesta	74	—	75	—
Grâu de Alba-regală	74	—	75	—
Grâu de Bácska	74	—	75	—
Unguresc de Nord	74	—	75	—

Săminte, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Săcăară	Nutreț	70—72	5.60 5.75
Orz	de vinar	60—62	5.35 5.50
"	de bere	62—64	5.65 6.65
Ovăs	—	64—66	6.75 7.40
Cucuruz (porumb)	bănăț.	39—41	5.30 5.75
"	de alt soi	75	5.60 5.65
"	—	73	5.55 5.60
Hrișcă	—	6—	6— 6.75

Termin marfă finală	Grâu	de primă.	7.03	7.04
	"	de toam.	7.53	7.55
	Cucuruz	Maiu-Iun.	6.07	6.08
	"	Iul. Aug.	—	—
	Ovės	de primă.	5.35	5.6
		de toam.	—	—

Produse diverse	Soiul	Cu-sul
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	4— 44.—
"	franceză	— —
"	italiană	— —
Olei de rap.	roșu	40— 42.—
Olei de in	dela Pesta	60.50 61.—
Uns. de porc	dela țeară	50.50 51.50
Slănină	sventată	56.— 57.—
Său	afumată	32.— 33.—
Prune	din Bosnia, în buți	— —
Lictar	din Săbia, în buți	— —
Nuci	slavon, nou	14.25 14.75
Gogoși	bănățene	14.— 14.50
Miere	din Ungaria	— —
"	unguresci	— —
"	sărbesci	— —
Ceară	brută	93— 94—
Spirit	galbină străcurată	118.— 119.—
"	de Rosenau	24.75 25.—
"	Spirit	28.50 28.75
"	Drojdințe de spirit	— —

Cursul pieții din Sibiu.

din 2 Martie st. n. 1888.

Hărtie monetă română	Cump. 8.40	vënd. 8.45
Lire turcesci	11.25	11.35
Imperiali	10.25	10.35
Ruble rusesci	1.04	1.05

Bursa de Budapesta

din 1 Martie st. n. 1888.

Rentă de aur ung.	6%	94.30
" " "	4%	83.—
" " "	5%	83.—
Împrumutul căilor ferate ung.		148.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.		
(1-a emisiune)		94.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.		
(2-a emisiune)		123.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung.		
(3-a emisiune)		109.50
Bonuri rurale ung.		104.—
" " "	cu cl. de sortare	103.75
" " "	bunățene-timigene	103.75
" " "	cu cl. de sortare	103.75
" " "	transilvane	103.75
" " "	croato-slavone	— —
Depășăgubire pentru dijma ung. de vin		99.50
Împrumut cu premiu ung.		119.50
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin		122.75
Rentă de hărtie austriacă		77.50
" " argint austriacă		78.75
" " aur austriacă		108.—
Losurile austr. din 1860		133.—
Acțiunile băncii austro-ungare		86.—
" " de credit ung.		268.50
" " austr.		238.50
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economi		
"Albina		102.—
Argintul		— —
Galbeni împărătești		5.95
Napoleon-d'ori		10.02
Mărci 100 imp. germane		62.20
Londra 10 Livres sterlingi		126.95

